

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
URAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Vse zastonj!

Odkar obstoji kraljevina SHS, slovenski samostojni demokrati še niso bili nikdar v taki zagati kot danes. Po kratkih letih vsegamogočnosti in slave izgleda, kakor da se je vse zarotilo proti njim, nebo, pekel in zemlja. Oni, ki so bili prej vajeni le migniti in že je vse hitelo izpolnjevati njihova povelja, oni, ki so imeli glavno besedo v Beogradu in doma, kjer so lahko počeli, kar se jim je zljubilo, leže danes sami na tleh in ne vedo, kam bi se dejali: Osamljeni so in zapuščeni od vseh dobrih in zlih duhov. V svoji silni stiski dvigajo roke na vse strani in prosijo pomoči. V Beogradu so hodili božat lepo belo brado pokojnega Pašića, a stari gospod so pokimali: Jok! Hodili so okoli Davidovića — zopet nič. V Sloveniji so lazili okoli vseh »naprednjakov« in krošnjarili so po celi deželi s svojo »napredno fronto«, a dobili so povsod eden in isti odgovor: Zrtvuajte krivce! Zrtvuajte tiste, ki so spravili vas in nas druge v nesrečo!

Gospoda teh besed ni razumela. Mogoče je celo prav, da jih ni. Išče pa pomoči naprej, ker v svoji zaslepljenosti ne more spoznati svojega greha, še manj pa hoče misliti na pokoro.

Je pa položaj za nekdanj vsegamogočno gospodo danes zares obupen. V Beogradu imajo namreč nesrečno navado, da ne računajo s »principi«, najmanj pa z »naprednimi«, ker Srbi absolutno ne morejo razumeti, kaj naj bi to bilo, ampak tam doli računajo z močjo strank in s številom poslancev v parlamentarnih klubih. Tako računajo tudi drugod, ne samo v Beogradu. Če pa začno šteti zastopnike slovenske SDS, je treba šteti le do dve in konec je! Kdo se briga za dva moža med 315? Za dva moža pa ni mesta v vladi.

Če pa ni zastopana SDS v vladi, tudi doma nič ne pomeni. Slovenci so jako realni ljudje. Nekateri pravijo, da so celo hujši računarji kot židje. Ti dobri računarji pa pravijo: kaj naj nam bo SDS doma, če je pa v Beogradu nihče več ne pogleda? Da, dokler so gospodje sedeli na ministrskih klopeh, je bila pesem druga. Takrat so se priklanjali pred SDS vsi uradniki. Uradniki so dolgo upali in se bal. Danes pa od SDS nimajo nič več upati, še manj pa imajo vzroka za strah pred SDS in zato dajejo upu in strahu slovo. Uradništvo se obrača drugam. SDS pa gleda žalostno za njim. Ravno tako žalostno, kakor za učitelji in za gospodar-skim krogi, ki imajo sto in tisoč bolj-ših priložnosti, da se iznebe svojega denarja, kakor pa da bi hoteli še nadalje podpi-rati slajno politično osamelost sloven-ske SDS.

Danes smo v presoji položaja že tak daleč, da lahko kljub vsem še tako nepričakovanim dogodkom mirno lahko trdimo, da bodo v prihodnjem parlamen-tu za vlado prišle v poštev le štiri stran-ke: radikali, radičevci, demokradska za-jednica in SLS. Prav nobena od teh strank pa za slovensko SDS ne mara. To je za SDS porazno spoznanje. SLS in SDS sta kot ogenj in voda. Radičevci SDS žive videti ne morejo. Radikali bi jih mogoče še rabili za politične žandar-je, ampak te potrebe danes ni. Davidovičevci pa javno izjavljajo, da s »fašis-ti« nočejo imeti nobenega posla. Kam torej?

V svojem obupu se je gospoda odločila za — Bled. Tam je vladar, tam so ministri! Sreča pa je SDS tudi tam zapustila. Čakali so in čakali, pa dočakali niso ni-česar. Ni jih obsijalo solnce vladarjeve milosti, tudi g. Vukičević jim ni odprl svojih vrat. Šele g. Vojta Marinković jih je spustil v svoja solonska kola, kakor

Razmerje med radikali in demokrati.

Beograd, 19. julija. Nezadovoljstvo, ki se je ugotovilo pred nekaterimi dnevi med Davidovičevimi demokrati, je prišlo zopet na dnevni red posebno sedaj po govoru šefa demokradske stranke g. Ljube Davidovića. L. Davidović je nastopil v svojem govoru zato tako ostro, ker predsednik vlade g. Velja Vukičević še dosedaj ne ugodil vsem zahtevam demokradske zajednice. One je napravil ta korak samo radi tega, da se bo razčistilo vprašanje medsebojnih odnošajev med obema koaliranimi strankama in da se ga bo dalo na prvo mesto dnevnega reda. Po izjavah Ljube Davidovića se tudi vidi, da tudi med ministri demokradske zajednice ne obstoja popolna soglasnost z ozirom na razmere v vladi g. Velje Vukičevi-ća, ter z ozirom na stališče, ki ga za-vzema Vukičevićeva vlada napram zahtevam demokradske zajednice. Razmere med demokrati in vlado niso preveč rož-nate in demokratiški ministri celo trde, da se morajo ta sporna vprašanja na vsak način razčistiti, ker je treba najti izhoda iz te situacije.

Govor Ljube Davidovića je izzval v vseh političnih krogih mnogovrstne komentarje in vsa politična javnost gleda na razvijajoče se dogodke med demokra-ti in vlado g. Velje Vukičevića, pričakuje, da se izcimil med obema koalicijskima strankama očiten spor. Mnogi ugledni politiki soglašajo v tem, da je te-žišče položajev prenešeno sedaj na demokra-tsko zajednico odnosno na demokra-tske ministre, ki se morajo odločiti, ali so za vlado Velje Vukičevića in ali solidarizirajo z Veljo Vukičevićem — kar bi pomenilo desavujacijo šefa demokra-tske stranke Ljube Davidovića, s čemer bi se izzvala kriza v demokradski zajednici. Demokradski ministri se nahajajo radi tega v zelo mučnem položaju.

Vendar pa se opaža pri mnogih uglednih demokradskih ministrih in politikih, da opravičujejo nastop Ljube Davidovi-ća, ki je imel mnogo razlogov za svoj na-stop proti slepomišenju današnje vlade g. Velje Vukičevića, ki ni izpolnila do sedaj niti ene same zahteve demokra-tske zajednice.

Od strani članov vlade se doznava, da ima Davidović dovolj razlogov, da je ne-zadovoljen z delovanjem demokradskih članov vlade, ki trpe delovanje proti ne-katerim uglednim demokratom, kar naj-bolj dokazuje slučaj Drag. Pečića.

Izgleda, da govor Ljube Davidovića ni naperjen samo proti g. Velji Vukičeviću, nego proti celokupni vladi, kajti Ljuba

Davidović je obsodil tudi delovanje dru-gega dela vlade.

Kakor se doznava, so proti Ljubi Da-vidoviću nastopili v demokradski zajed-nici nekateri ugledni člani stranke, po-sebno radi tega, ker se je zavzel za spre-jem Milovana Lazarevića in njegove skupine v demokradsko stran-ko. Milovan Lazarević je bil bivši pristaš republikanske stranke. Radi sprejema republikancev v demokradsko zajednico se je začela med člani stranke čudno raz-položenje napram šefu stranke Ljubi Da-vidoviću, ki stoji na stališču, da morejo vstopiti v demokradsko stranko tudi biv-ši republikanci. »V stranko ima vsak do-stop, samo ako se ne more proti njemu nastopiti!«

To postopanje nekaterih uglednih de-mokradskih ministrov in politikov je zelo zmanjšalo in poslabšalo pozicije demokra-tske zajednice, posebno še radi tega, ker je nastal po govoru Ljube Davidovi-ća v demokradski zajednici precej resen spor. dasiravno je sedaj še javnosti pri-krit.

Politični krogi trde, da predsednik vla-de g. Velja Vukičević po govoru in na-stopu Lj. Davidovića ne bo ostal miren in da bo izvajal konsekvence. Govori se, da se je g. Vukičević odločil zahtevati od demokradskih ministrov razjasnitve glede nastopa njihovega načelnika g. Da-vidovića. Misli se, da bo g. Velja Vukiče-vić takoj po svojem povratku v Beograd zahteval od ministrov demokradske za-jednice zadoščenja in razjasnitve glede nastopa g. Davidovića, tako da bo morala demokradska stranka izločiti iz sebe one elemente, ki so nesposobni za današnji politični pravec Vukičevićeve vlade, ali pa, da se bo morala vladna koalicija raziti.

Politični krogi trde, da je položaj v vladi jako resen in težak in smatrajo, da je Ljuba Davidović natančno poučen o namerah predsednika vlade g. Vukiče-vića in današnje vlade in da je on izne-sel očitke proti vladi in g. Vukičeviću samo radi tega, da se bo videlo, kako bo Velja Vukičević s svoje strani izrabil položaj, da se položaj razbistri z ozirom na najnovejši sporazum med njim, pred-sednikom vlade in načelnikom SLS dr. Ant. Koroščem.

Ugotavlja se, da gre vlada g. Vukiče-vića v glavnem za to, kako bi čim bolj oslabila demokrate in njihov položaj in kako bi mogla čimboljše izrabiti notranje spore v demokradski zajednici.

Konec nemirov na Dunaju.

Bratislava, 19. julija. Po vesteh iz Du-naja je sklenilo vodstvo socialnodemo-kratske stranke, da v noči od 18. na 19. t. m. preneha stavka na železnicah, po-štah, telegrafih in telefonih.

Budimpešta, 19. junija. Poštna in br-zojavna direkcija javlja, da bo od danes zjutraj dalje zopet vzpostavljen normal-ni železniški poštni, telegrafski in tele-fonski promet z Avstrijo.

Budimpešta, 19. julija. Glede na se-

da bi jim hotel namignit: No, le peljite se še enkrat, saj se itak ne boste nikdar več!

Za SDS ni nobene pomoči več. Bo si-cer še nekaj časa obstojala, ker jo bodo držale rame starih naprednjakov, ki zve-sto služijo svoji stari liberalni tradiciji iz avstrijske dobe. A tudi te rame bodo počasi opešale. Nova doba pa zahteva nove ljudi, ljudi načel, a ne ljudi praznih fraz.

stavo dunajske občinske obrambe, ki šteje v celem 2 tisoč oboroženih ljudi, je prišel včeraj v ministrstvo zunanjih poslov italijanski poslanik, ki je vložil protest proti temu, da se mestna policija oborožuje s puškami, ker to nasprotuje mirovni pogodbi.

Na ta korak je avstrijska vlada izjavi-la, da je mnenja, da oborožitev 2 tisoč stražnikov ne more biti proti mirovni po-godbi in tudi nikakor ne tangira intere-sov inozemstva.

Innsbruck, 19. julija. Ker še železniška stavka vedno traja, je včeraj ob 4. zased-la kolodvor v Innsbrucku četa italijan-skih vojakov s strojnimi puškami. Stavkojoči delavci so se takoj razbežali. Orož-ništvo je potem zasedlo vse električne naprave.

Tirolski deželni vladi se je posrečilo, da je v teku dneva vzpostavila znaten del železniškega prometa. Vse to je storila zaradi tega, da bi Italijani ne izvršili svoje pretnje in prekoračili avstrij-

ske meje, da sami vzpostavijo prometno zvezo med severno in južno Tirolsko. Po-trjujejo se vesti, da so na italijanski me-ji koncentrirane znatne edinice italijan-ske vojsne sile.

Dunaj, 19. julija. Včeraj popoldne so zopet izšli vsi listi. Včeraj je bilo areti-ranih 34 komunistov, med njimi 9 Ru-sov.

Hišna preiskava v prostorih komuni-stične stranke je dala veliko materijala, ki aretirance glede na pretekle krvave-dogodke težko kompromitira.

Budimpešta, 19. julija. Iz zanesljivega vira se doznava, da je sedanjo vstajo na Dunaju organiziral bivši madjarski ko-munistični diktator Bela Kun, ki biva na Dunaju.

Revolucijo je organiziral s svojimi to-variši, ki so skupno z njim dopotovali v Avstrijo. Pred enim mesecem je bilo javljeno, da je Bela Kun umrl, da bi ta-ko odvrnil od sebe vsako pozornost.

Dogodki v Albaniji.

Trst, 19. julija. Ahmed beg Zogu je v Draču na letovišču. Tu bo ostal celo po-letje v svoji vili, ki stoji na hričkju. Zaradi tega se misli, da se bodo razme-re v Albaniji kolikor toliko uredile. Po-najnovejših pojavah pa se zdi, da bo ravnano nasprotno.

Italijani so se sicer umaknili, ali nji-hovo brodovje stalno izkrcuje vojni ma-terijal in material za gradnjo cest in po-slopilj.

Kotor, 19. julija. Potniki, ki prihajajo iz Albanije, pripovedujejo, da je v Dra-ču še vedno 60 italijanskih oficirjev. Ita-lijansko brodovje izkrcuje v glavnem eksplozivne snovi. — Aretacije še traja-jo dalje.

Tako je bil pred kratkim aretiran sin-trgovca v Valoni Čausija v času, ko je ho-tel s pravnim potnim listom odpotovati v Italijo. Še danes tiči v zaporu in je nje-gov oče zelo v skrbeh za njegovo usodo. V Valoni je bil aretiran Kavaz jugoslo-venskega konzulata. Imeli so ga ne-kaj dni zaprtega na policiji, potem pa so ga izgnali v Skader, kamor je pristojen.

LJUBA JOVANOVIĆ — NOSILEC LISTE
V JUŽNI DALMACIJI.

Dubrovnik, 19. julija. V Dubrovniku je imel sejo okrožni odbor radikalne stranke. Na tej seji je šlo za sestavo kan-didatskih list v južni Dalmaciji. Na kon-ferenci so sodelovali vsi uglednejši rati-kali in sporazumno določili, da naj bo nosilec liste Ljuba Jovanović pod pogo-jem, da pride na sigurno mesto Hrvat iz-ven Boke Kotorske.

PAŠIČEVCI IN SDS.

Beograd, 19. julija. Sinoči se je vršil sestanek med Markom Trifkovićem in Svetozarjem Pribičevićem. V okolici obeh politikov se trdi, da je imel sestanek neamen ustvariti bazo za sodelova-nje obeh grup. Oba politika sta se spo-razumela, nerešeno je samo še vpraša-nje, kako bi se moglo organizirati akcijo proti današnji vladi g. Velje Vukičevi-ća.

OBSOJENI KOMUNISTI V FRANCIJI.

Pariz, 19. julija. Včerajšnji listi javlja-jo, da bo pozvalo sodišče komunistične poslance Cachina, Martyja in Dorriota, da takoj nastopijo kazeni, ker je sezija parlamenta zaključena in jih več ne šči-ti imuniteta.

MARINKOVIĆ NA AGITACIJI.

Beograd, 19. julija. Sinoči ob 11.30 je odpotoval naš zunanji minister dr. Vojta Marinković na volilno agitacijsko poto-vanje v Skoplje, kjer bo ostal dva dni.

ne, pa bomo tudi mi lahko dosegli častne uspehe. Da ni bil poraz hujši, je zasluga dr. Perperja.

Razumljivo je dejstvo, da je bilo postavljenih 5 novih jugorekordov, sevada od Zagrebčanov in sicer: v skoku ob palici: Ferković 3.50 m, v metu kopja: Messner 52.31 m, v metu kladiva: Gaspar 36.81 m, v teku na 1500 m: Predanič 4 min. 20 sek in v troskoru: Jakupič 13.28 m.

Konec >duckerja<. Zgodovina boks-sporta bo ohranila spomin na Jim Jeffriesa, ki je bil svetovni prvak od l. 1899-1904, ker je vpejal v bosku nov stil s tem, da se je odvrnil od angleškega, t. j. pokončnega stila in kot prvi izjavil >crouche<, t. j. sklonjeni stil. Gotovo se je tu in tam kak boksar že pred Jeffriesom sklonjen boril; Jeffries pa je bil prvi, ki je ta način boja sistematično prakticiral in metodično razvil. Večkrat se je boril tako nizko sklonjen, da se je z rokavicami dotikal tal in je sličil velikanki opici. Vzrok, da se je dosledno boril v tem stilu, pa je bil edino ta, da se je hotel izogniti strašnemu udarcu na plexus solaris, ki ga je prakticiral Fitzsimmons. Rajši je izpostavil svojo lobanjo udarcem nasprotnika, kakor pa srce, vrat in želodec. Od njega vpeljanega >croucha< so se za njim posluževali vsi borci težke kategorije, od Jeffriesa do Dempseya. Lansko leto v septembru pa je bilo konec tega stila. Mož, ki ga je učenil, je bil Gene Tunney, novi svetovni prvak, ki je Dempseya kot reno-vizanta starega >croucha< potolkel v angleškem, t. j. pokončnem stilu. Dempsey je bil torej zadnji veliki >ducker<. Z njegovim porazom se je začela nova era v boks-sportu, ki pomenja vrnitev k tipičnem angleškem stilu, kakor je bil v veljavi 200 let. Pa ne samo Tunney je bil pripadnik angleškega stila, ampak tudi Jack Delaney, Jack Sharkey, Harry Persson itd. Vsi ti se bore pokončno, ne naskokujejo s sklonjeno glavo, ne vijejo in ne krivijo gornjega telesa in so tedaj zastopniki nove šole. Ker se bo Jack Dempsey v kratkem boril s Sharkeyem, nastane vpri-sanje, ali je med tem časom opustil svoj stil in se prilagodil pokončnemu; verjetno to ni, kakor smo tudi menja, da ima vsak stil svoje prednosti in svoje slabosti, ravno tako kakor v rokoborbi, kjer razlikujemo istoto nisko in visoko prežo. Katerega stila se kdo poslužuje, je odvisno od različnih vzrokov, teža telesa, velikosti, dolgoti rok itd. Sedaj je pač za nekaj časa moderen pokončni, če bo pa svetovni prvak zopet >ducker<, bo pa zopet našel goreče posnemovalce.

Amerikanski manager Tex Rickard. Prošli teden se je vrnila v Newyorku velika pojedina na čast največjemu promotorju vseh časov, Georgu Lewisu Rickardu, bolj znane-mu pod imenom Tex Rickard, menda zato, ker ni rojen Texasu, ampak v Missouriju. Dinér se je vršil v Commodore-hotelu in se

ga je udeležilo nič manj ko 1200 ljudi, med njimi 200 milijonarjev, ki so zastopali kapital 10 milijard dolarjev. Ti možje so vtaknili del svojega premoženja v Rickardove boksmatche, za kar imajo pravico do najboljših sedežev. Razen teh denarnih magnatov so pa počastili to svečanost tudi aktivni bokserji, kakor Gene Tunney, Uzudun Paolino, Jack Sharkey, Mickey Walker, Tigar Flowers i. dr. in še 400 športnih reporterjev. Bila je ta prireditvev tribut geniju, ki je napravil iz boksa industrijo, ki je dvignil Jack Dempseya med milijonarje in ustvaril iz sebe, avanturista iz Alacke in zlatokopa iz Nevada, magnata svetovnega sporta. Rickard je star 59 let; precej je že plešast, visok več ko 6 čevljev, atletskega stasa in ima ostre, male oči. Naravni dar za hantiranje z velikanskimi množicami ga je spravljal v ta poklic, ki mu je prinesel slavo in premoženje. Prvi match, ki ga je aranžiral, je bil med Joe Gansom in Battling Nelsonom. Jeffries-Johnson-match, ki ga je priredil na nasvet milijonarja Colesa iz Dulutha, je bil prvi, ki je prinesel 100.000 dolarjev vstopnine. Takrat se je začela njegova pot navzgor. Tex ima skoraj neomejen vpliv na vse res velike dogodke v bokssportu. Novi Madisonsquaregarden je bil zgrajen na njegovo inicijativo. Je v ozki zvezi z Barnum-Bailey-Ringling Bros. Circusom. Zaposluje lastno hockey moštvo in je aranžiral basketbal-moštvu. Jack Dempsey, največja, kar jih je kdaj imel bokssport, ne bi boksal nikdar za koga drugega kot za Texa in Gene Tunneya, sedanja svetovni prvak, je sklenil s Texom pogodbo za prihodnji boksmatch, ki se vrši za naslov svetovnega prvaka.

Olimpijada gluhomeh se vrši koncem 1928 v Amsterdamu. Savezu gluhomeh, ki bo priredil te igre, so pristopile Nemčija, Holandska, Belgija, Anglija, Francija, Avstrija, Ogrska, Italija, Poljska in Češkoslovaška. V letu 1932 se bo vršila olimpijada v Nemčiji, l. 1936 pa v Rimu. Tekmovali bodo v tekih, skokih, metu diska in kopja, štafetah, plavanju in waterpolo, slednjič kolesarjenju, nogometu, tenisu, streljanju in gimnastičnih prireditvah.

Prašek za pecivo vanilni sladkor!

SPORTNIKI - STARCI, KI PREKAŠAJO MLADE.

Vsaka sportna panoga šteje danes zastopnike, ki še v zrelejši dobi dosežejo iste ali le malo manjše uspehe kot so jih v svoji najboljši dobi in sicer tako amaterji kakor profesionali. Tek, prvotna oblika in podlaga vsake lahkoatletske vaje, nam kaže zborne tekače, ki so že zdavno prekoračili 30. leto in to celo v najodličnejšem teku na dolge proge, v maratonskem teku. Na prvem mestu je Steenroos, finski maratonski prvak pri letošnjih pariških prvenstvih, ki šteje 40 let, Hannes Kolehmainen, Wils, Krüger, Busez so deloma že prekoračili 40. leto, deloma bodo to starost v kratkem dosegli. Vedno znova pojavljajoči se maratonski tekač je Breslavec Gottschling, ki s 55 leti še vedno preteče 42 in pol kilometra dolgo progo v treh urah.

Tudi kolesarski sport v svoji višinski obliki, v poklicnem kolesarjenju, poseduje mnogo >starejših< sportnikov, ki imajo mednarodno kvaliteto, na pr. Egg, Ellegard, Arend, nestor nemških kolesarjev Rütt in mnogo drugih, ki evidentno spričujejo, da je neresnična in abotna trditev o škodljivosti kolesarjenja. Boks-sport ali kakor ga Angleži po pravici imenujejo: gallant art of self defence (plemenita umetnost samo-obrambe) nam nudi dolgo vrsto boksarjev, največ ameriških, ki stoje že v jeseni življenja, pa so še vedno trdni borci, na pr. bombardier Billy Wells, Dick Smith, Langford, Sam Mac Vea itd. Pri tem moramo upoštevati, da je ravno boksa tisti sport, ki porabi največ moči in življenjske energije, bojni sport >par excellence<, boj zase.

Tudi veslači, plavači (svetovni prvak Duke Kahanomoku, ki si je že leta 1912 priboril olimpijsko prvenstvo v Stockholmu) se odlikuje z velikim številom starih atletov. Posebno veliko število postavijo tudi teniški igrači in drsalci; 60 do 70-letnih izvajalcev teh sportov in sicer prvorazrednih je prav mnogo.

In vendar niso taki sportniki nikaka izjema, kakor bi mislil lajik. Toda vzrok, da večina sportnikov prej ali slej opusti sport, je mnogo. Pred vsem boj za eksistenco, ustanovitve rodbine, preveliko življenje alkohola in nikotina, pomanjkanje sprotnih prostorov. Razun teh pa naj omenimo še subjektivne ovire, kakor nazadovanje splošne telesne svežosti in prožnosti, vedno naraščujoče nagnenje h komodnosti in, pa pomanjkanje tekmecev iste starosti, kar tudi mnogo sportnikov odvrne od nadaljnega sportnega udejstvovanja.

Gospodarstvo.

Seznami pripadnikov posameznih davčnih družb I. in II. razreda priredbenega

okraj trgovske zbornice v Ljubljani in III. ter VI. razreda priredbenega okraj Ljubljana mesto so izgotovljeni in bodo razgrnjeni na vpogled davčnim zavezanecem pri davčni administraciji v Ljubljani skozi 15 dni, t. j. v času od 16. julija do 30. julija 1927 ob navodnih uradnih urah. Pri tem se davčni zavezanci opozarjajo: 1. da se v sezname pripadnikov posameznih davčnih družb vpisane pridobitni zavezane osebe po stanju dne 1. junija 1927; 2. da bodo smele vpogledati sezname le k pridobitni zavezane osebe priredbenega okraj trgovske zbornice v Ljubljani odnosno priredbenega okraj Ljubljana-mesto in 3. da je pritožbe, ki morajo biti kolkovane s kolkom za 20 Din zoper morebitne pomotne zvrstitve vložiti v smislu § 15. zakona o osebnih davkih, do všteteja 30. julija 1927 pri davčni administraciji v Ljubljani.

Seznam v Smirni. Ministrstvo trgovine in industrije obvešča, da se vrši v času od 1. do 9. septembra t. l. v Smirni prvi mednarodni semenj. Po poročilih koje je prejelo ministrstvo bi se moglo na tem semnju z uspehom plasirati naslednje predmete: žitarice, beli sir, kaškaval, bukov les, železniški pragi (hrastovi in bukovi), brzojavni drogovi, goge za sode, živna: konji, kobile, krave in ovce, dalje cement, železo itd.

To in ono.

TURISTIKA IN REKORDI.

Da ne bi kdo napačno sodil: nisem starrec; nasprotno! reko mi, da sem še otrok za svoja leta — tudi to več ali manj priznam; tudi filister nisem; nasprotno! reko mi, da sem izrazil revolucijonar — tudi to več ali manj priznam; da nisem bojazljiv, to pove prvo in drugo. Da sem tudi eden tistih, ki je — poleg drugih lepot, katere nudi življenje in svet — že v zgodnji mladosti vzkjubil naše divne planine, to mi lahko vsakdo brez vsakega predsodka veruje.

Odkrito priznam — to ni prazna beseda — umiral bi danes, če bi me življene vrglo v pustinja. V nerodnih letih, ki sem še živel z nekaterimi junaki Gorkega, sem bil poln navdušenja za pustinje, za nepregledne ravnine; a zdaj, ko sem jih spoznal, mi ni več za enoličnost.

Jaz ljubim gore, ljubim raznoličnost, ljubim pestrost, ljubim življenje v tisočerih barvah. In kdor ljubi življenje, kdor išče uteho, kdor išče življenje, kdor ljubi krasoto, ta hodi, ta mora hoditi pot, ki ga ho-dim jaz...

Božanstvo!

Planine! Kdor je res planinec, ta vzklikne prav tako kot jaz, kadar se spominja planin, kadar misli na vse krasote, ki jih nudijo večno lepe planine.

In prav zato se porodi v meni, kadar čitam v časopisih o kaki planinski nesreči — dvom.

Bogvedi, ali je bil ta resničen planinec, ali je bil to res pravi turist? — vzkliknem ob takih prilikah.

Naj mi odpustijo vsi oni, ki so postali žrtve planinc, ki so postali žrtve brezplodne drznosti in vsi tisti, ki mislijo to že doseči, če porečem: Jaz ne smatram ljudi, ki se pe-hajo v planinah za rekorde za prave turiste!

Res je, da povojni človek — mislim tu predvsem mlajšo generacijo — drevi z neko čudežno brzino bodočnosti nasproti. Pri tem pa zanemarija marsikaj; marsikatera stopnja je nesmisel in rodi največje največje gorje. Vsak tak nebrzdanec pa bi se moral zavedati, da je vedno odgovoren za sleherno dejanje: zagovarjati mora svoj čin pred sa-

LEPE TENIS - OBLEKE.

Od vseh poletnih sportov je menda tenis najbolj priljubljen. Zato je tenis-obleka velike važnosti. Kot pri drugih sportnih panogah, se je izkristaliziral tudi tu poseben tip, ki ga je porodila smotrenost. Dnevna moda daje temu temeljnemu tipu posebno noto. Kot tradicijselno barvo tenis-obleke je

smatrati belo barvo. Plisirano volneno krilo z belim jumperjem iz svile ali trikota je še vedno najbolj razširjeno, dasi ima tudi v celem izdelana obleka svoje pristašnje. Za tenis obleke se uporabljajo lahke vrste volnenega blaga (kasha, rips, itd.), najnovejša moda je crepe de Chine. Bela barva tvori lep kontrast k porjavemu teintu teni-

igralko. Kroj ni kompliciran. Bluza je navadno brez rokavov. Izrezek je špičast kot pri pullverju ali četverooglat, slednji je sedaj najbolj moderen. Da se obvaruje tenis-igralka po igri prehlajenja, je potrebno ogrinjalo. Navadno se nosijo beli plašči. Vidiyo se pa pravtako pogosto kratki telovniki in kratki jopiči.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Bečun počtas hranilnica št. 14.257

reg. zadr. z neom. zav.

Priznanje: "KMETSKI DOM". Telefon št. 2147

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na knjižbo, proti poročilu ter zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredit v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na knjižice 6% brez od-povedi čistih

Večje stalne vloge in vloge v tek. računu po dogovoru.

Prekribuje:

Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in sakaznice (sakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 8. — 12.1/2, in od 3. — 4.1/2

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

mim seboj, zajedno pa mora dati jasen in točen odgovor tudi javnosti.

To je beseda: »Železna volja premaga tudi največje zapreke.« — bo marsikdo dejal. Priznam, a istočasno vprašam: in učinek; in: ali je to užitek, če imaš za seboj devetstodevetindeset polic, s tisočere pa zgrmiš v tisočmeterski prepad?

Jaz in bog naj kolikor takih jazov je že dejalo: Divne so planine, divna je nevihta v gorskem svetu, divni so bujnorastoči, raznobarni cvetovi, divota je uživati planinski zrak, blažena je planinska tišina in blažen božanstveni, planinski mir.

In vse to bogatstvo lahko uživaš, ljuba duša, če hodiš modro in gledaš, da ne pogineš!

Sleherni planinec in neplaninec naj veruje, da planine odklanjajo rekorde, da nočejo služiti nam sirotnim zemljanom kot grobišče. One so ponosne, mogočne in veličastne. Kdor ne veruje v njih ponos, njih mogočnost in veličastnost, temu mirno povem, da ni turist. Tudi tisti, ki se je zviral v raznih stenah naših velikovan in misli, da je s tem, ker je preprečkal toliko in toliko nevarnih mest ter to zapisal v dnevnik, kjer je bilo že zapisano: »Tisočpetstota policja je bila večernja... sedeminsemindeseti bivačiral v kamninu in se tresel od mraza... sedmič visel med nebom in zemljo; do sedaj vedno srečno rešen...« — dokazal, da je turist in da se ga mora zato slaviti, ta se zlodjevo moti!

Kdor hoče slavjen biti, lahko postavi kjerkoli hoče rekorde (v stradanju, uživanju jedi in pijače, spanju, bedenju, plesanju itd.), samo v planinah naj jih nihče ne skuša postaviti. Če pa zares kdo izmed »turistov« želi v lepem gorskem svetu postaviti rekord, naj spleza na Mont Everest in naj tam po dobro uspelem plazenju, prečkanju, vzdihovanju in preklinjanju na najvišji točki — pogine. Uverjen naj bo, da ga bodo slavili še pozni rodovi. V. D.

SVETOVNOZGODOVNSKI ORIGINAL, GROFICA MARKIEWICZ UMRLA.

Te dni je umrla v Dublinu v starosti 60 let junakinja irskih bojev za svobodo, grofica Markiewicz.

Grofica Markiewicz šteje nedvomno med svetovnozgodovinske originalne.

Kot hčerka angleške plemiške rodbine je preživela svojo mladost na lovu na lisice in pri dresiranju turkirskih konj. S 25 leti je sklenila postati slikarica ter je odpotovala v Pariz, kjer se je morala več let sama preživ-

ljati, ker se je bila s svojci sprla. Njene slike so bile, če že ne genialne, pa vendar prav dobre. V Parizu se je seznanila s poljskim grofom Markiewiczem. Resolutna kot je bila, ga je prisilila, da jo je poročil. Lepi Poljak, ki je bil 20 let starejši od svoje soproge je imel že odraslega sina. Sprva sta se preživljala mlado poročena kot umetnika, po smrti groficih staršev pa sta se preselila v Dublin, kjer pa sta živela tudi prav skromno. V Dublinu kurzira še danes grofov dovtip: »V ponedeljek jem jaz, v torek pa moja žena.« Za obadva ni bilo nikoli dosti denarja.

V poznejših letih je igrala grofica veliko vlogo kot agitatorica v pokretu angleških sufražetk in ob priliki stavke v dublinskem pristanišču. Bila je tudi prva ženska, ki je bila na Irskem izvoljena v angleški parlament. Ker pa takrat ženske še niso imele pasivne volilne pravice, ni mogla svojega mandata nikdar izvrševati. Med vojno se je pridružila de Valeri ter je vodila za časa velikonočne vstaje v Dublinu obrambo kirurške klinike. Ko se je morala s svojimi 120 prostovoljci udati, se je angleški oficir nemalo začudil, ko je stopila predenj kot poveljnik rebelov dama v zelenem angleškem jahalnem kostumu. Obsojena je bila na smrt, pozneje pa pomiloščena. Ostala je zvesta pristašinja de Valerine stranke. Ker pa de Valerini poslanci niso hoteli prisesti na ustavo, jo je doletela v irskem parlamentu ista usoda kot v angleškem: Bila je sicer izvoljena, vendar pa ni mogla mandata nikoli izvrševati. V s pozneje prepleteni irski zgodovini utegne igrati grofica Markiewicz nekoč slično vlogo ko devica Orleanska v francoski zgodovini.

PARIŠKA KAVARNA.

V srednji Evropi vrše kavarne v glavnem vlogo javnih čitalnic, kjer se morejo mirno pregledati časopisi in novine. V Parizu pa imajo kavarne popolnoma drugo fizionomijo in popolnoma drugo socialno funkcijo. V teh kavarnah je zelo malo časopisov; redko se celo najde kavarina, ki bi imela celo inozemski časopis. Pariške kavarne se dele v tri kategorije in sicer v male kavarne ali bare, kjer uradniki in delavci pijejo za komptuarjem skodelico črne kave ali »apéritif«, to je neke vrste liter. Na komptoiru se debatira o politiki, o dnevnih dogodkih, o avijatikih in o konjskih in boksarskih tekmah. V tej kategoriji kavarn se njihovi posetniki nikdar ne predstavljajo. Ako srečate gosta že v drugi v mali kavarni, ste lahko prepričani, da vam bo, že prožil roke in vas nazval

»dragi prijatelj«. Seveda ni niti izključeno, da vas začne takoj tikati. Ta hitri razvoj družabnih odnošajev med posetniki pariških barov se še potencira, ako vaš »znanec« misli, da ste Francoz in da niste inozemec.

To hitro sklenjeno prijateljstvo ne izhaja iz želje Parižanov ali Parižank, da bi imeli več poznanstev iz potrebe, nego ta poznanstva se sklepajo zato, da morejo duhoviti Parižani — svoji okolici servirati produte svoje duhovitosti.

V pariških barih je najbolj važna oseba — blagajničarka, kateri hoče večina moških obiskovalcev dvoriti. Cim lepša in ljubeznejša je blagajničarka, tem več prometa je v baru in tem več klientov. Ako je blagajničarka starejša dama, ki ni zadovoljna s hudomušnostmi gg. klientov, — tedaj je bar obsojen na pogin. Klienti demonstrativno odidejo. Poleg delavk in uradnik, ki istotako hodijo v bare, da pijejo apertive in da poiščejo med gosti svoje ljubimce — se nahajajo po barih še neke vrste dame, ki se pa družijo le z gotovim delom kavarniških gostov. Zelo redko se one dame, ki žive popolnoma »samostojno neprilepljene«, kot to same figurativno označujejo. Iz ust teh amazonk boste slišali najslabše stvari o »močem spolu«. Seveda traja to samo do tedaj, da one podležejo čarom kakoga plečatega in močnega mladeniča.

V drugo kategorijo pariških kavarn spadajo kavarne, v katere zahajajo večinoma samo uradniki, mali trgovci, intelektualci in ljudje, ki žive od rent. V teh kavarnah so vabljive amazonke bolj redke, in tudi, ako se že v kaki kavarni nahajajo, se drže strahovito rezervirano. Te amazonke žive le od omejenega števila svojih klientov in kot take smatrajo, da realizirajo gotov nivo seksualnega poštenja. Mladi ljudje se zbirajo v teh kavarnah s svojimi metresami, da nemoteno rešujejo probleme denarnih in poročnih neprilic. V teh kavarnah ne vidite nikdar ljudi, ki imajo svojo metreso, da bi prišli v kavarne s svojimi »službenimi« ženami, ker bi njihov ugled padel in ker bi lahko slučaj hotel, da se spozna »legalna« ljubezen z nelegalnim brakom.

Starejši ljudje in ljudje, ki žive od rent, pretvarjajo kavarne druge kategorije v večerne salone, kjer prebijejo večer s svojimi ženami. »Večerni saloni« so priporočljivi iz praktičnega stališča, ker njihovi posetniki nimajo stroškov, kot če morajo v svojih hišah sprejemati obiske prijateljev in prijateljic ali sklepati nova poznanstva. Njihove žene se pogovarjajo o modi in o

toaletah. Moški pa debatirajo o politiki, o literaturi, ali pa kvartajo in šahirajo. Inozemci so v teh kavarnah nepriljubljeni in redki so oni, ki jim uspe dobiti med Francozi prijateljstva. V tem slučaju morajo inozemci, da se obrdže v taki družbi, vsak dan hvatiti gostoljubnost Francozov, prvenstvo francoskega ženija v vseh sferah ljudske aktivnosti. Priljubljeni pa postanejo pametni inozemci šele tedaj, ko slabo govore o Nemcih, Angležih in sploh o vseh drugih narodih.

Tretja kategorija kavarn so kavarne, ki jih posečajo bogataši, industrialci in bogati inozemci. V njih je kozmopolitični duh zelo razvit, posebno ker je še celo avtoriteta žepa važnejša od rdeče vrvice legije časti, ki domalega visi na »vestoncu« vsakega drugega posetnika. Tu se sestavljajo parlamentarne intrige, trgovske pogodbe, odredjajo se komisije trgovskih posredovalcev, organizirajo se zveze z nalogami izvrševati borzne operacije in večje trgovske posle. Glavno je, da imate v teh kavarnah dobra poznanstva.

Žene, ki prihajajo v te vrste kavarn, so večinoma posebne kategorije prostitutk. One so elegantno napravljene, nalepotičene z umetniškimi modnimi proizvodi, z originalnimi in potvorjenimi brilianti, demanti, z zlatimi prstani in imajo videz lepe »buržujke«. Večina izmed njih so karsirane »scotette«, to so žene, ki so svojo karijero pričele kot ulične prostitutke, ali jih je čas, lepota in nastop pomaknil v to družbo in jim stabiliziral njihov socialni položaj. Poleg svoje plače, ki jim jo daje ljubimec, dobe še mnogo »po strani«. Vsak malo bogatejši Parižan mora imeti metreso — taka je moda — za katero lahko vsak ve, da jo živi. Razlika med to kategorijo pariških kavarn in onimi druge kategorije leži v tem, da se v tretji ne rešujejo denarni problemi, ker se ljubavni račun ne plačujejo v mesečnih obrokih, nego v stalni mesečni plači.

Sopoge Parižanov vedo za metrese svojega moža. Ali si raditega ne belijo glavkaji so duhovite te Parižanke. Ako jim dovolijo, tedaj si znajo tudi same poiskati ljubimce svojega srca.

To je kratka karakteristika pariških kavarn. Pretirali bi, če bi napisali, da posečajo vsi Parižani in Parižanke kavarne in da so zanje vse kavarne privlačne. Veliko je Parižanov, ki nikdar ne gredo v kavarne. Seveda je pa le težko si predstavljati Pariz brez kavarn in njihovih poslovno-ljubezenskih funkcij. Romantika pariškega življenja bi mnogo izgubila, če bi ne bilo več teh brezštevillnih kavarn.

H. G. Schultz:

Nepristni biseri.

On: »Koliko si dala za nove bisere?«

Ona: »Dvesto kron.«

On: »Dva stotaka si vrgla za takole smeti! Kakor, da ne bi potrebovali denarja za potrebnejše reči.«

Ona: »To so francoski biseri in so drugače mnogo dražji. Kupila sem jih po prav ugodni ceni.«

On: »Rad bi samo vedel, kaj naj bi bilo na tem, na tej barbarski navadi, da se poštena žena okinča, kakor kaka metresa od nog do glave s ponarejenimi dragulji...«

Ona: »Biseri izgledajo kot pristni.«

On: »Izgledajo kot pristni. Kaj ne? To je tisto! Kaj ne? Pa niso pristni in tudi ne morejo biti, ker vsakdo dobro ve, da tako veliki biseri ne morejo biti pristni. Tu se ne da nič pomagati. Ali morda nočeš uvideti tega?«

Ona: »Zakaj ne bi mogla tvoja žena imeti pristnih biserov? In končno je to sedaj moderno.«

On: »Moja žena ne more imeti pristnih biserov, ker jaz ne zaslužim toliko in ker biseri tudi ne spadajo med najpotrebnejše reči ter nič kaj ne povečajo življenske sreče. Vsaj tako mislim jaz. »Moderno« pa je iz-

govor za vsako neumnost in za vsako neokusnost. Ali bi ti imela morda tudi kar tri ljubimce hkrati, če bi se ljudje drznili reči temu »moderno«?

Ona: »Pri najbolj nedolžnih rečeh prideš na dan s takimi umazanostmi.«

On: »Dejal sem ravno nasprotno, da ne bi smela te »modernosti« vedno konsekvntno izvajati. Hotel sem reči le...«

Ona: »Kaj si hotel?« Biseri ti ne ugajajo, ker ne maraš nepristnih draguljev. Potem si še dovolj nesra... (tu izbruhne že v jok) ... sra..., ne... sra... men..., da me zmerjaš z metreso!«

On: »Kdo te je zmerjal z metreso?«

Ona: »Ti!«

On: »Poslušaj me in bodi mirna: Nisem ti dejal ne nesramnosti, niti te nisem zmerjal z metreso. Nisem dejal nič drugega, kot da sem ti očital...«

Ona: »Da mečem denar na cesto, čeprav ga potrebujemo za potrebnejše reči, da opičem se posnemam vse, kar velja za moderno in da, če bi bilo moderno, da imajo žene ljubimce, bi jih imela...«

On: »Toda...«

Ona: »In sedaj mi je tega dovolj! Imela bom prijatelje, če že to hočeš, ne bom se več brigala za tvoje prepise in bom počela, kar se mi bo zljubilo, ne zato, ker je

to moderno, temveč zato, ker sem se že naveličala, da me mučiš pri vsaki malenkosti. Radi take smešne zadeve pa dvigneš tak škandal! Kaj neki potrebujem? Kaj imajo druge žene in kaj imam jaz? In pri moji zunanosti!«

On: »Vem, nisem ti dejal tudi nič drugega, ko...«

Ona: »Kar povej! Ti vedno kričiš, če izveš resnico. Druge imajo vsako sezono dve novi obleki, — jaz si moram dati vse predelati; druge imajo pristne bisere, da (v solzah), pristne, ne ponarejenih za dvesto kron, — — — bom že našla prijatelje, ki mi bodo kupili pristnih biserov in ne bodo počenjali radi nepristnih takega škandala!«

On: »Srček, saj vem, da si razsodna, toda končno smem imeti tudi jaz svoje mnenje, ki odgovarja estetičnemu...«

Ona: »Prav nič ne smem imeti, prav nič. Drugi ničje zaslužijo, da si morejo njihove žene kupovati pristnih biserov. Jaz tega ne zahtevam, zadovoljna sem z nepristinimi in ti...«

On: »Rečem le, da mi ni nič bolj neprijetnega kot nepristno!«

Ona: »Potem zasluži vendar toliko, da moreš...«

On: »Potem si moraš koga poiskati ki bo

s teboj lepše postopal in ti mogel nuditi več kot jaz.«

Ona: »Ne pustim se zmerjati z metreso. Ne dovolim si očitkov radi vsake malenkosti!«

On (se vznemiri in jo bolešno zgrabi za roko).

Ona (zakriči): »Tudi tepel me boš. To so nebesa na zemlji, ki si mi jih obljubljal. Dvesto kron mi očitaj, mesto, da bi jih služil...«

On (nemo zapusti sobo).

Na stopnicah sreča svojega najboljšega prijatelja in ga prosi, naj gre gor in naj pomiri njegovo »res in globoko užalosteno« soprogo, ki jo je on tako kruto razžalil.

Najboljši prijatelj nru napravi to prijateljskost in stopi v sobo.

Ona (sedi popolnoma mirna in sveže napudrana na divanu. Končno skoči pokonci): »Pavel, kako si mi mogel poslati tako dragoceno darilo!? Pomisli le, če bi se Emil samo količkaj spoznal na bisere in bi spoznal, da so pristni...«

Pavel: »Toda srček, saj ni vredno besed. Saj veš, za tvojo lepoto ni nič dovolj...«

Se vroče poljubita.

Ravno pri tretjem poljubu pa je Emil ske-sanega srca kupil prstan s pristnim briljantom.

Carlinsko poiredniški in špedijski bureau
GROM
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41
Naslov brzojavkam: „GROM“. Telefon 2454.
Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.
Obavija vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.
Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

VINOCET
tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana
nudi
najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.
Zahlevajte ponudbo. —:— Telefon šte. 2389.
Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.
Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 7a, II. nadstr.

MALI OGLASI.
Za vsako besedo se plača 50 par. Za debele tiskano pa Din 1.—.

Prodajalka
dobra moč v mešanem blagu, želi premeniti mesto. Cenj. dopise na upravo tega lista pod šifro »Zanesljiv«.

»Ullstein's Weltgeschichte«
(elegantno vezano) 28 Din 1000 naprodaj. Naslov v upravi.

KUPIMO
sledede knjige — tudi rabljene: »Trije mušketirji«, »Dvajset let poznejec«, »Deset let poznejec«. Jugoslovsanka knjigarna. Ljubljana.

Drva - čebin
Wolfova 1/II. - Telef. 58.

Otroške majice, kratke nogavice, viske v raznih barvah, kopalne hlače, flor-nogavice za ženske in moške, kravate, žepne robce, ovrtnike, manšetne gumb, dežnike, palice, nahrbtnike, dišete mltlo kupite najceneje pri
Josip Petelinc-u
Ljubljana, ob vodi blizu Prežernovega spomenika.
Na veliko! Na malo!

TISKARNA „MERKUR“
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 2852. TELEFON ŠTEV. 2852.
Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela